

Cirkulärnr: 18:18

Diariernr: 18/02285

Handläggare: Mona Fridell m.fl.

Avdelning: Ekonomi och styrning

Sektion/Enhet: Ekonomisk analys

Datum: 2018-04-27

Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Rubrik: Budgetförutsättningar för åren 2018–2021

Bilagor: Bilaga 1: Prognos 2019 Standardkostnad
Bilaga 2: Förändring i bidrag/avgift mellan prognos 2019 och utfall 2018
Bilaga 3: Kommuner som kan få eftersläpningsbidrag 2019
Bilaga 4: Preliminär utjämning av LSS-kostnader 2019
Bilaga 5: Kommunernas arbetsgivaravgifter för 2018 och preliminärt för 2019

”Prognosunderlag K-2018–2025-18018”, finns på vår webbplats via följande länk:
<http://www.skl.se/web/Skatteunderlagsprognos.aspx>

CIRKULÄR 18:18

Ekonomi och styrning
Ekonomisk analys
Mona Fridell m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar för åren 2018–2021

I detta cirkulär presenterar vi:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Preliminär kostnadsutjämning 2019
- Reviderad LSS-utjämning 2018
- Preliminär LSS-utjämning 2019
- Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex
- Preliminära arbetsgivaravgifter 2019
- Ny instruktioner till modellen Skatter & bidrag

Jämfört med den prognos vi presenterade i februari (cirkulär 18:5) är skatteunderlagets ökningstakt uppreviderad 2018 till följd av att arbetade timmar har utvecklats starkt under slutet av 2017 och början av 2018.

Högkonjunkturen kulminerar 2019

Svensk ekonomi är inne i en högkonjunktur och vi räknar med att BNP växer med närmare 3 procent i år. Inhemsk efterfrågan förväntas försvagas under 2019, men samtidigt blir utvecklingen i omvärlden något bättre vilket gynnar svensk export. Högkonjunkturen når då sin topp, men svensk BNP växer långsammare. I och med att antalet arbetade timmar inte beräknas öka alls nästa år sker det en snabb uppbromsning av skatteunderlagstillväxten. Det innebär att ett betydande glapp riskerar uppstå mellan kommunsektorns intäkter och de kraftigt växande behov av skola, vård och omsorg som den snabba befolkningsutvecklingen för med sig.

Under konjunkturåterhämtningen har det framför allt varit den inhemska efterfrågan som drivit tillväxten. Tillväxten i omvärlden har varit svag. Nu tar den internationella utvecklingen bättre fart och svensk export växer också snabbare. I Europa, där många länder har haft en mycket svag återhämtning sedan 2010, tar det något bättre fart. I

Sveriges Kommuner och Landsting

Post: 118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20

Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50

Org nr: 222000-0315, info@skl.se, www.skl.se

USA är förväntningarna, åtminstone på kort sikt, positiva. Även i tillväxtländerna har en negativ trend brutits.

Däremot mattas tillväxten i svensk inhemsk efterfrågan av något. Nästa år förväntas tillväxten i investeringarna växa ned. Det är framförallt bostadsbyggandet som från en hög nivå inte längre kan växa i samma takt som tidigare. Även hushållens och kommunsektorns konsumtion ökar långsammare än tidigare. Sammantaget innebär det att vi räknar med att kalenderkorrigerad BNP växer med 2,9 procent i år, 2,1 procent 2019 och 1,4 procent 2020.

Trots ett alltmer ansträngt arbetsmarknadsläge antas löneutvecklingen bli fortsatt dämpad. De löneavtal som slutits för de närmaste åren ligger på låga nivåer och löneglidningen är låg. Därmed är det inhemska inflationstrycket svagt. KPIF som 2017 ökade med 2,0 procent väntas bli något lägre i år och nästa år, för att 2020 komma något över 2 procent. Riksbanken antas därmed dröja med att höja styrräntan till i början av 2019. I takt med att styrräntan sedan stegvis höjs stiger också de räntor som påverkar hushållens ekonomi, därmed ökar KPI betydligt snabbare än KPIF.

Med den högkonjunktur som Sverige befinner sig i är det rimligt med överskott i de offentliga finanserna. I takt med att konjunkturläget normaliseras minskar överskottet i finansiellt sparande till 0,3 procent av BNP.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BNP*	3,0	2,7	2,9	2,1	1,4	1,6
Sysselsättning, timmar anställda*	2,6	2,0	2,1	0,1	-0,4	0,1
Relativ arbetslöshet, nivå	6,9	6,7	6,2	6,3	6,5	6,6
Timlön, nationalräkenskaperna	2,2	2,7	2,9	3,1	3,4	3,5
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,4	2,5	2,9	3,1	3,4	3,5
Konsumentpris, KPIF-KS	1,3	1,7	1,6	1,6	2,1	2,0
Konsumentpris, KPI	1,0	1,8	1,7	2,1	2,8	2,8
Realt skatteunderlag	2,6	1,3	1,4	0,5	0,0	0,6
Befolkning 15–74 år	0,9	1,1	0,6	0,7	0,4	0,5

*Kalenderkorrigerad utveckling.

Stark skatteunderlagstillväxt i år, men sedan går det trögare

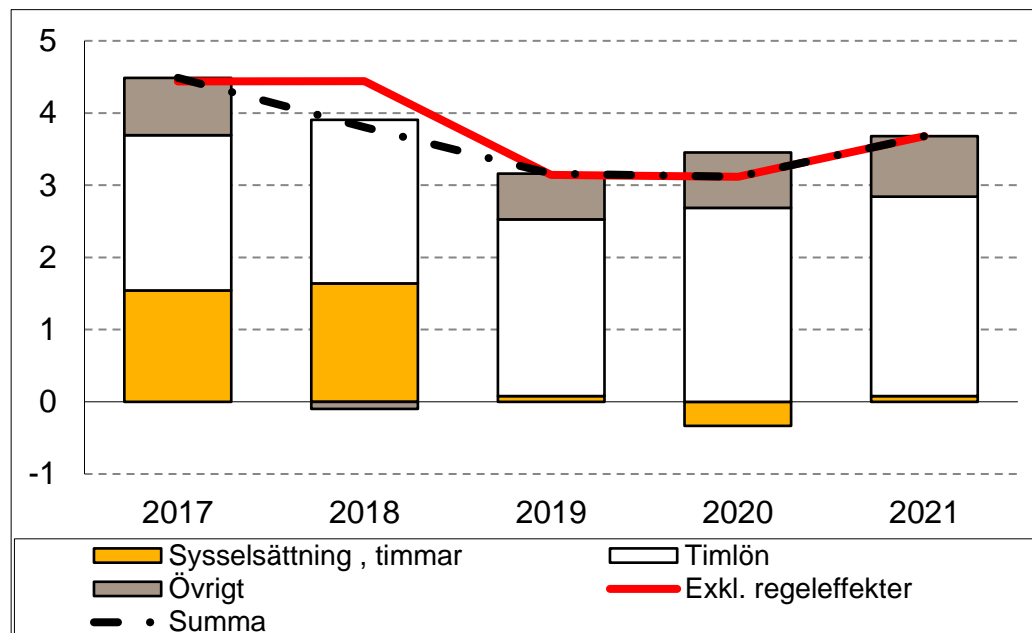
Skatteunderlagsprognosen är baserad på den samhällsekonomiska bild som sammanfattas här ovan och presenteras utförligt den 15 maj i *Ekonomirapporten, maj 2018*. Våra beräkningar bygger på att den långa konjunkturuppgången i svensk ekonomi bryts 2019 och att högkonjunktoren övergår till ett läge med konjunkturrell balans i slutet av 2020.

Det betyder att den starka skatteunderlagstillväxt vi kunnat vänja oss vid under den långa konjunkturuppgången sedan 2010 består till och med i år, men dämpas betydligt från och med 2019 (diagram 1). Efter flera år med ökningstal på 4½ procent eller mer väntar vi oss ett par år med en ökningstakt under det historiska genomsnittet. Det främsta skälet är att arbetade timmar utvecklas betydligt svagare när vi närmar oss

konjunkturtoppen, minskar 2020 och bara ökar marginellt 2021. Även pensionsinkomsterna ökar i långsammare takt från och med i år. Detta motverkas endast i viss utsträckning av att lönerna väntas stiga snabbare.

Diagram 1. Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Procent respektive procentenheter

Källa: Skatteverket och SKL.

År 2018 håller höjningen av grundavdraget för personer som fyllt 65 år tillbaka skatteunderlaget med 0,6 procentenheter. Den faktiska ökningstakten är därmed lägre än den underliggande. Detta kompenseras kommunerna för genom en höjning av anslaget Kommunalekonomisk utjämning med ett belopp som motsvarar avdragshöjningens beräknade effekt på skatteintäkterna.

Förändring jämfört med SKL:s februariprognos

Jämfört med den prognos vi presenterade i februari (cirkulär 18:5) är skatteunderlagets ökningstakt uppreviderad 2018. För perioden därefter har bara en marginell upprevidering av 2021 gjorts.

Den relativt stora upprevideringen av innevarande år beror på att arbetade timmar har utvecklats starkt under slutet av 2017 och början av 2018. Det innebär att ökningen mellan kalenderåren 2017 och 2018 blir klart större än vi räknade med i februari, trots att vi inte ändrat vår bedömning att ökningstakten under resten av året kommer att bli lägre. Upprevidering av 2021 förklaras av att lönerna väntas stiga något mer i den nya prognosen.

De beräkningar som ligger till grund för den nu aktuella prognosen bygger på snabbare ökning av potentiell sysselsättning. Därför föranleder inte upprevideringen för i år någon motsvarande nedrevidering längre fram.

Tabell 2. Olika skatteunderlagsprognoser

Procentuell förändring

	2017	2018	2019	2020	2021	2017–2021
SKL apr	4,5	3,8	3,2	3,1	3,7	19,6
Reg apr	4,5	3,6	3,9	3,7	3,5	20,8
ESV apr	4,5	3,4	3,5	3,2	2,9	18,8
SKL feb	4,5	3,3	3,2	3,1	3,6	19,1

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKL.

Jämförelse med regeringens och ESV:s prognos

Regeringens prognos visar klart starkare skatteunderlagstillväxt än SKL:s. Skillnaden förklaras till övervägande del av en mer positiv syn på sysselsättningsutvecklingen. Det beror dels på att regeringen räknar med att det fortfarande råder högkonjunktur vid utgången av 2021, dels på att man utgår från större ökning av den potentiella sysselsättningen.

Ekonomistyrningsverkets (ESV) prognos visar mindre ökning av skatteunderlaget än SKL:s om man ser till hela prognosperioden. Det är en nettoeffekt av att SKL:s bedömning resulterar i större skatteunderlagstillväxt i början och slutet av perioden medan ESV räknar med större ökningstal 2019 och 2020. Den huvudsakliga förklaringen är att bedömarna har olika syn på sysselsättningsförloppet. SKL förutser större sysselsättningsuppgång än ESV i år, att konjunkturen börjar mattas 2019 och övergår i ett neutralt konjunkturläge 2020. ESV:s bedömning är att högkonjunkturen består lite längre, med större sysselsättningsnedgång 2021 som följd.

De olika bedömarnas uppfattning om vilken löneökningstakt som kan väntas är mer likartad. Den största skillnaden är att ESV räknar med större löneökningar än SKL och regeringen 2019.

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos skulle det vara möjligt åren 2019–2021 (tabell 3). En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Tabell 3. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

	2017	2018	2019	2020	2021
Snitt 10 år	4,0	3,9	3,9	4,0	4,0
Årlig ökning	4,4	4,4	3,1	3,1	3,7
Differens	0,4	0,5	-0,8	-0,9	-0,3

Källa: Skatteverket och SKL.

Slutavräkningar 2017–2018**Slutavräkning 2017**

Enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation 4:2, ska det bokas upp en preliminär avräkning för innevarande års skatteintäkter i bokslutet. Avräkningen ska enligt rekommendationen beräknas utifrån SKL:s skatteunderlagsprognos i december.

Regeringen fastställde uppräkningsfaktorerna för 2016 och 2017 till 5,0 procent respektive 5,2 procent i Budgetpropositionen för år 2017. Slutligt utfall för 2016 blev 4,95 procent och vår prognos i december 2017 visade på en ökning av skatteunderlaget med 4,8 procent för 2017. Med den bedömningen uppgick rekommenderad uppökning i bokslut 2017 till -204 kronor per invånare den 1.11.2016.

SKL:s prognos enligt detta cirkulär innebär en uppräkning med 4,5 procent för 2017 vilket innebär att prognosen för slutavräkningen 2017 beräknas till -334 kronor per invånare den 1.11.2016 för 2017. Därmed uppstår en korrigeringspost på -130 kronor per invånare. Jämfört med vår februariprognos är det ingen förändring.

Slutavräkning 2018

Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2017 och 2018 uppgår till 4,8 procent respektive 3,4 procent, enligt budgetpropositionen för 2018. SKL:s prognos innebär en något högre uppräkning vilket gör att vår prognos för slutavräkningen 2018 blir positiv och uppgår till 46 kronor per invånare den 1.11.2017, vilket är en förbättring med 223 kronor jämfört med februariprognosen.

Preliminärt utfall av 2019 års kostnadsutjämning

SKL har gjort en preliminär beräkning av 2019 års kostnadsutjämning med hjälp av uppdaterat underlag från Statistiska centralbyrån (SCB). Precis som tidigare år är fyra komponenter fortfarande inte uppdaterade/fastställda. Dessa är andelen med ekonomiskt bistånd (delmodellen för individ- och familjeomsorg), eftersläpningsbidraget (delmodellen för befolkningsförändringar), de faktiska nettokostnaderna och uppräkningsfaktorn. Nedan kommer vi att resonera om dessa variabler.

Andel med ekonomiskt bistånd över 6 månader (delmodellen för individ- och familjeomsorg)

För ”andel med ekonomiskt bistånd över 6 månader” används 2016 års uppgifter. Varje individ som uppfyller kriteriet medför ett förbättrat utfall på 110 000 kronor för respektive kommun. Uppdateringen av denna variabel sker först till oktoberprognosen, vilket kan därför ha betydande påverkan för kommuner med stor förändring av antalet försörjningsstödstagare. Om kommunens andel med långvarigt ekonomiskt bistånd ökat under 2017 jämfört med riket kommer uppdateringen ge ett positivt utfall och minskar andelen blir följden ett negativt utfall från IFO-modellen.

Eftersläpningsbidraget för befolkningsökning i delmodellen för befolkningsförändringar

Ersättningen för eftersläpning i modellen för befolkningsförändringar har i likhet med tidigare års aprilberäkningar satts till noll. Detta beror på att beräkningen för 2019 bygger på förändringen av folkmängden mellan 1 november 2017 och 1 november 2018. För de 36 kommuner som utjämningsåret 2018 fick ett bidrag innebär det en negativ förändring. Övriga kommuner betalade en avgift på 120 kronor per invånare. Då det inte finns någon prognos över eftersläpningseffekter ingår den följaktligen inte i filen ”Prognosunderlag K 2018–2025-18018”. I vår modell Skatter & bidrag finns det dock möjlighet att simulera bidragets storlek utifrån vad man tror att befolkningen blir per den 1 november 2018.

Den stora befolkningsökningen under senare år gör att det (återigen) är rekordmånga kommuner (83) som kan få bidrag för eftersläpningseffekter 2018. Dessa kommuner har haft en genomsnittlig befolkningsökning de senaste fem åren (2013 till 2017) som överstiger 1,2 procent. För att bli aktuell för ersättning bidragsåret 2019 måste befolkningen i dessa kommuner även öka med 1,2 procent mellan den 1 november 2017 och 2018. Av bilaga 3 framgår vilka kommuner som kan komma ifråga för eftersläpningsbidrag 2019.

Verksamheternas nettokostnader 2017

Verksamhetskostnaderna på riksnivå från bokslut 2017 kommer att ligga till grund för 2019 års utjämning. Då verksamhetskostnader ännu inte är fastställda har SKL gjort en bedömning av dessa utifrån antaganden om hur löner, priser samt volymutveckling för de olika verksamheterna förändrats mellan 2016 och 2017.

Tabell 4. Prognostiserad nettokostnad 2017 per verksamhet

Kronor per invånare om inte annat anges

	Nettokostnad 2016, utfall	Nettokostnad 2017 SKL:s prognos	Procentuell förändring
Förskola o skolbarnsomsorg	7 769	8 116	4,5 %
Grundskola	10 549	11 104	5,3 %
Gymnasieskola	3 680	3 842	4,4 %
Äldreomsorg	10 169	10 657	4,8 %
Individ- o familjeomsorg	3 939	4 202	6,7 %
Kollektivtrafik	2 444	2 588	5,9 %

Prisindex 2018 och 2019

För att kostnadsutjämnings ska motsvara 2019 års kostnadsnivå räknas standardkostnaderna för de flesta delmodeller upp med prisindex för 2018 och 2019. Till skillnad från tidigare prognoser används här KPIF (förväntad prispförändring med oförändrade räntekostnader för egna hem), istället för tidigare nettoprisindex (NPI). NPI kommer fortsättningsvis inte att användas, och det är ännu inte beslutat vilket index som ska användas i den definitiva utjämnings. Detta kommer att beslutas innan nästa prognos i oktober. I prognosen som presenteras här används regeringens bedömning av KPIF för 2018 (1,7 procent) och 2019 (1,7 procent) från Vårpropositionen 2018.

Utfallet

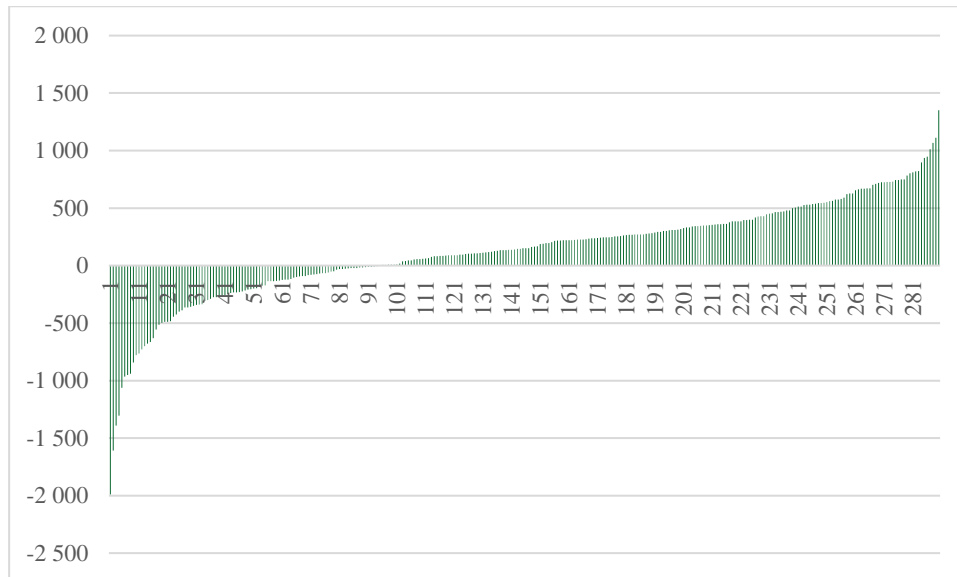
Kommunens standardkostnad för kostnadsutjämnings olika delar samt kommunens bidrag eller avgift totalt framgår av bilaga 1. Bidraget eller avgiften för kommunen är skillnaden mellan kommunens så kallade strukturkostnad och den genomsnittliga strukturkostnaden för riket (40 865 kronor per invånare).

Förändringar för enskilda kommuner sträcker sig från ett bättre utfall med 1 291 kronor per invånare (Lessebo kommun) till ett sämre utfall med –1 775 kronor per invånare (Sundbybergs kommun). Sundbybergs utfall beror till stor del på att eftersläpningseffekten inte är inkluderad.

Diagram 2. Förändrat utfall mellan prognosen för 2019 mot utfall för 2018

Kronor per invånare

Nästa beräkning

SCB kommer senast den 1 oktober att redovisa nästa prognos över 2019 års kostnadsutjämnning. I den beräkningen kommer kostnadsuppgifterna per verksamhet vara fastställda.

Reviderad LSS-utjämnning 2018

I mars presenterade SCB det reviderade utfallet i LSS-utjämnningen för 2018. Jämfört med utfallet från december har några få kommuner ändrat i sina underlag. Påverkan på andra kommuners utfall är mycket marginellt.

Preliminär LSS-utjämnning 2019

SCB har gjort en tidig prognos för utfallet i LSS-utjämnningen 2019 som baseras på 2017 års ekonomiska utfall för de flesta kommuner. Prislapparna och totalkostnaden är baserat på uppgifter från de kommuner som kommit in med uppgifter från 2017. För 225 kommuner som kommit in med sina Räkenskapssammandrag (RS) för 2017 före den 19 april beräknas personalkostnadsindex (PK-IX) på dessa siffror. Detta gäller även om RS inte är färdiggranskat av SCB. För övriga kommuner så används PK-IX för 2018 års utjämnning som är baserat på RS för 2016. Vi kommer liksom tidigare år att göra en ny prognos för LSS-utjämnningen 2019 i juni när RS för 2017 är färdigt. Vi utgår från att regeringen väljer att uppdatera PK-IX, eftersom detta gjorts under en rad år. Se *bilaga 4* för kommunvisa uppgifter.

Beräkningarna grundar sig på följande förutsättningar:

- Antalet LSS-insatser per den 1 oktober 2017 enligt uppgifter från Socialstyrelsen.
- Antalet beslut om personlig assistans enligt SFB i oktober 2017 enligt uppgifter från Försäkringskassan.
- Personalkostnadsindex (PK-IX) baserat på RS 2017 för 225 kommuner, för övriga används det PK-IX som användes för ”reviderat utfall” för utjämningsåret 2018. Respektive beräkningssätt per kommun framgår av bilaga 4 tabell 1. Uppgifter från Försäkringskassan om kommunernas inbetalda ersättningar för personlig assistans enl. SFB under 2017 (används i väntan på uppgifter från RS 2017).
- Folkmängdsuppgifter per den 31 december 2017.
- Vår prognos för prislappar vid beräkningen av grundläggande standardkostnader, som baseras på RS för 2017 med en prognos för totalkostnaderna på nationell nivå. Ökningen av nettokostnaderna i prognosen är 5,7 procent från 2016 till 2017.

Tabell 5. Prislappar baserade på RS 2017

Kronor per år

Bostad med särskild service	
– vuxna (riktvärde)	938 687
– barn	1 173 358
– barn i familjehem	422 409
Daglig verksamhet	209 654
Övriga insatser	
– korttidsvistelse (riktvärde)	285 400
– korttidstillsyn	156 970
– avlösarservice	71 350
– ledsagarservice	71 350
– kontaktperson	28 540
Personlig assistans	
– enligt LSS (riktvärde)	497 677
– enligt LASS/SFB	248 839

För de kommuner som har stora förändringar av antalet personer med verkställda beslut enligt LSS och SFB mellan åren och därmed stor förändring av bidrag/avgift i utjämningsystemet finns anledning att undersöka om underlaget är korrekt. Även stora förändringar av personalkostnadsindex kan finnas anledning att granska.

Regleringsbidrag/avgift

Förbundet har gjort en bedömning av regleringsposten i den kommunalekonomiska utjämningsen för åren 2018 till 2021 (tabell 6 och 7). Förändringar sedan senaste bedömningen beror på vår skatteunderlagsprognos.

Tabell 6. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2018 till 2021

Miljoner kronor

	2018	2019	2020	2021
Inkomstutjämnning, netto (+)	67 693	69 927	72 096	74 765
Strukturbidrag (+)	1 055	1 066	1 076	1 087
Införandebidrag (+)	34	0	0	0
Summa inkomster för kommunerna (1)	68 750	70 993	73 172	75 852
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	70 339	75 482	80 457	82 557
Differens → Regleringspost (2)-(1)	1 589	4 489	7 285	6 705

Källa: SCB och SKL

Tabell 7. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2018 till 2021

Kronor per invånare

	2018	2019	2020	2021
Inkomstutjämnning, netto (+)	6 700	6 852	6 993	7 178
Strukturbidrag (+)	104	104	104	104
Införandebidrag (+)	3	0	0	0
Summa inkomster för kommunerna (1)	6 804	6 956	7 098	7 283
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	6 961	7 396	7 804	7 927
Differens → Regleringspost (2)-(1)	157	440	707	644

Källa: SCB och SKL

Observera att den del av ”Välfärds miljarderna” i BP2017 som fördelas efter invånarantal, ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämnning och därmed även i våra beräkningar av regleringsposten ovan för åren 2018–2021. Den del som fördelas utifrån *flyktingvariabler ingår inte* i våra beräkningar. De ”nya välfärds miljarderna” i BP 2018 ingår i SKL:s beräkningar av regleringsposten och påverkar därmed regleringsposten positivt fr.o.m. 2019.

Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex

I våra kalkyler beräknas kommunernas verksamhetskostnader både i löpande och fasta priser. Den årliga förändringen av kostnaderna i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring utgörs alltså av skillnaden mellan förändring i löpande pris och prisförändringar på arbetskraft (löneökningar) och annan förbrukning. I tabellen nedan redovisas vår senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2017–2021. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, t.ex. i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKL:s kalkyler.

Tabell 8. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

	2017	2018	2019	2020	2021
Arbetskraftskostnader*	3,6	3,1	2,9	3,5	3,5
Övrig förbrukning	2,9	2,1	2,3	2,6	2,7
<i>Prisförändring</i>	<i>3,4 %</i>	<i>2,8 %</i>	<i>2,7 %</i>	<i>3,2 %</i>	<i>3,2 %</i>

*Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.

Prisförändringen på arbetskraft innevarande år är SKL:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter. Bedömningen för kommande år baserar sig på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKL:s prognos (dock justerad för den statliga lärarlönesatsningen), och beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna. För 2016 och 2017 påverkar lärarlönesatsningen PKV med cirka 0,3 procentenheter per år.

Allt högre avsättningar för förmånsbestämda pensioner innebär ökade pensionskostnader framöver. Det påverkar även utvecklingen av sociala avgifter, främst 2018 och 2020. Det bör dock betonas att denna utveckling är starkt förknippad med antaganden om priser, löner m.m. i kalkylen. Osäkerheten ökar för varje år framåt. För 2018 och 2020 påverkar det PKV med +0,3 respektive +0,2 procentenheter.

Det sker en kontinuerlig ökning av kvaliteten på arbetsinsatsen, bland annat till följd av högre utbildningsnivå, och därmed höjda löner. Vi betraktar denna kvalitetsökning som en volymförändring och inte som en prisförändring, därför justeras timlöneökningarna ned med en uppskattning av kvalitetsökningen.

Priset på övrig förbrukning utgörs av en sammanvägning av vår prognos för KPIF-KS, dvs. konsumentprisindex med fast ränta och konstant skatt, och en uppskattad löneandel. Lönekostnader respektive övriga prisförändringar vägs med sina respektive vikter i totalkostnaderna.

Preliminära arbetsgivaravgifter 2019

Arbetsgivaravgifterna enligt lag uppgår för år 2018 till 31,42 procent. Premien för avtalsförsäkringarna beräknas till 0,05 procent av lönesumman år 2018. SKL har för 2018 föreslagit ett kalkylerat pålägg avseende avtalspensioner på 7,70 procent för kommunerna. Sammantaget resulterar detta i ett PO-pålägg på 39,17 procent av lönesumman för år 2018.

När det gäller år 2019 finns det inget förslag i vårpropositionen på förändring av de lagstadgade arbetsgivaravgifterna. Utifrån detta räknar vi preliminärt med att de blir oförändrade, 31,42 procent. Vi har heller ingen information om några förändringar i avtalsförsäkringarna. När det gäller avtalspensioner så föreslår vi även där ett oförändrat påslag om 7,70 procent varför de totala preliminära arbetsgivaravgifterna avseende år 2019 är oförändrade, 39,17 procent.

För anställda som vid årets ingång fyllt 65 år är arbetsgivaravgiften enligt lag 10,21 procent (ålderspensionsavgiften) och för avtalsförsäkringar betalas endast TFA (0,01 procent). Premie för avgiftsbestämd pension på 5,59 procent betalas vanligen fram till 67 år. Den särskilda löneskatten på äldres inkomster, som infördes den 1 januari 2016, uppgår till 6,15 procent. Sammantaget blir därmed PO pålägget för de som fyllt 65 år 21,96 procent.

För anställda födda 1937 och tidigare utgår inga arbetsgivaravgifter, eftersom dessa årgångar är helt kvar i det gamla pensionssystemet. Däremot så ska den särskilda löneskatten på 6,15 procent betalas.

Det kan vara värt att notera att kostnaden för tjänstepensioner är starkt beroende av lönenivån. Det som rekommenderas i PO är utifrån genomsnittet i sektorn men kostnaden är betydligt högre för de anställda som har inkomster utöver taket i det allmänna pensionssystemet. På dessa överskjutande inkomster svarar tjänstepensionen för all pension. Se exempel över differentierade arbetsgivaravgifter i tabellen.

Se Bilaga 5 för Kommunernas arbetsgivaravgifter för 2018 och 2019.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2018–2025

I samband med varje uppdatering av våra beräkningar publiceras ”Prognosunderlag K 2018–2025 på vår webbplats på nedanstående länk:

<http://www.skl.se/web/Skatteunderlagsprognos.aspx>

Genom att i Excel-filen skriva in den egna kommunkoden, får man beräkningar och bakgrundsuppgifter för sin kommun.

I prognosunderlaget redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2018–2025. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i prognosunderlaget. På vår webbplats finns en tabell som innehåller vissa riktade statsbidrag samt regleringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Av tabellen framgår om och när vissa specifika bidrag ingår i prognosen eller inte. Tabellen återfinns via nedanstående länk:

<https://skl.se/ekonomijuridikstatistik/ekonomi/budgetochplanering/statsbidragspecificering.1403.html>

Skillnader jämfört med förra beräkningen (cirkulär 18:5) beror på:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Preliminär kostnadsutjämning 2019
- Reviderad LSS-utjämning 2018
- Preliminär LSS-utjämning 2019

Beräkningarna bygger i övrigt på 2018 års skattesatser samt att befolkningen i varje kommun utvecklas i takt med riksprognosen.

Gör kommunens egen intäktsprognos åren 2018–2025 med hjälp av modellen ”Skatter & bidrag”

Med hjälp av modellen kan du se kommunens intäkter efter olika antaganden om:

- Skattesats
- Antal invånare och åldersstruktur i den egna kommunen
- Skatteunderlagsutvecklingen i den egna kommunen
- Skatteunderlag i riket
- Anslaget för kommunalekonomisk utjämning

Du får också en ökad förståelse för hur utjämningsystemets olika delar påverkas av förändringar i befolkningen och av skatteunderlagets utveckling i riket. Vi informerar kontinuerligt i våra cirkulär om hur ändrade förutsättningar ska föras in i modellen.

Modellen är endast tillgänglig för dig som ansvarar för kommunernas ekonomi- eller finansfunktion.

Beställning för nya användare

Kommuner som inte haft modellverktyget under 2017 gör beställningen via vår beställningsblankett. Beställningsblanketten kan hämtas från vår webbplats skl.se under område Ekonomi (under Ekonomi, juridik, statistik), Budget och planering, Skatter & bidrag, kommuner. **Spara den först på Din dator innan Du fyller i den!**

Priset år 2018 är 2 200 kronor.

Blanketten kan sedan e-postas till mona.fridell@skl.se.

Uppdatering av modellen ”Skatter & bidrag”

Kommuner som använder den *förenklade* uppdateringen laddar ner filen:

- Uppdateringsfil-18018nr2.xls
från sidan www.skl.se/modellensob. Följ sedan instruktionerna i filen eller manualen, för att uppdatera modellen efter förutsättningarna i detta cirkulär.

Information om tidpunkter under 2018

Aktuella datum finns på vår webbplats under Ekonomi, juridik, statistik. Klicka på Ekonomi och sedan på Ekonomikalendern.

Har du aktiverat prenumeration från vår webbplats? För att säkert få alla våra nyheter, gå in på skl.se och välj Prenumerera på webbinnehåll. Länken ligger i den grå sidfoten längst ner på sidan.

Under vårt område Ekonomi (under Ekonomi, juridik, statistik) finns de senaste uppdaterade cirkulären tillgängliga och där presenteras löpande nyheter mellan cirkulären.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Håkan Hellstrand (makroekonomi) 08-452 78 19, Bo Legerius (skatteunderlaget) 08-452 77 34, Anders Folkesson (utjämningsystemet) 08-452 73 37, Måns Norberg (utjämningsystemet) 08-452 77 99, Peter Sjöquist (LSS-utjämnings) 08-452 77 44, Per Sedigh (sammanvägt prisindex kommunal verksamhet) 08-452 77 43, Siv Stjernborg, (arbetsgivaravgifter) 08-452 77 51, Mona Fridell (modellen Skatter & bidrag) 08-452 79 10.

Alla kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skl.se.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys

Niclas Johansson

Mona Fridell

Bilagor

Bilaga 1: Prognos 2019 Standardkostnad

Bilaga 2: Förändring i bidrag/avgift mellan prognos 2019 och utfall 2018

Bilaga 3: Kommuner som kan få eftersläpningsbidrag 2019

Bilaga 4: Preliminär utjämnings av LSS-kostnader 2019

Bilaga 5: Kommunernas arbetsgivaravgifter för 2018 och preliminärt för 2019

”Prognosunderlag-K-2018–2025-18018”, finns på vår webbplats på följande länk:
<http://www.skl.se/web/Skatteunderlagsprognos.aspx>